ប្រសាសន៍របស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន ចំពោះបញ្ហាការដកថយរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ អំពីការបង្កើតតុលាការសម្រាប់ជំនុំជម្រះទោសមេដឹកនាំខ្មែរក្រហម

ថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០២

សម្តេច ហ៊ុន សែនៈ *...មកដល់ពេលនេះខ្ញុំមិនទាន់បានទទួលលិខិតផ្លូវការ ហើយក៏គ្រាន់តែបានស្តាប់សេចក្តីប្រកាសនានានៃសារពត៌មានតែប៉ុណ្ណោះ ។ Today I do not receive the official respond. I've just learned that from newspapers ហើយខ្ញុំគិតថា នេះមិនទាន់ហួសពេលដើម្បីនឹងធ្វើការកែប្រែសេចក្តីសម្រេចចិត្ត ប្រសិនបើវាអ៊ីចឹងមែន មិនទាន់ហួសពេលទេ ហើយទ្វាររបស់កម្ពុជាមិនទាន់បានបិទនៅឡើយទេ ។ ទ្វារនេះនឹងចំហរង់ចាំតទៅទៀត ។ If they is so, then I feel that it is not yet over time to change such decision and for the Cambodian side outdoor remains open all the time. ខ្ញុំបានដឹងថា មានប្រទេសមួយចំនួនដែលសមាជិកដ៏មានឥទ្ធិពលនៅក្នុងសហប្រជាជាតិដូចជា ជប៉ុន អាមេរិក បារាំង និងប្រទេសខ្លះទៀត កំពុងសម្តែងនូវការភ្ញាក់ផ្អើលចំពោះការសម្រេចចិត្តបែបនេះរបស់អគ្គលេខាអគ្គលេខារងអង្គការសហប្រជាជាតិ ។ Some in foreign countries are member of the United Nations like America, Japan, French, they are so expected their surprised to such decision made by General-Secretary and Under General Secretary of the United Nations. អ៊ីចឹងទេ ខ្ញុំអាចនិយាយបានថា ទ្វាររបស់កម្ពុជានៅចំហជាប់ជានិច្ច ហើយវិលមកស្អែកក៏បាន ខានស្អែកក៏បាន ខ្ញុំអាចរង់ចាំមួយខែឬពីរខែតទៅទៀត ។ Cambodian door remains open all the time and we would welcome them even tomorrow they after tomorrow and we can wait for them for even more two months. កម្ពុជាមិនដែលផ្តាច់ស្ពានជាមួយនរណាទេ ប៉ុន្តែបើគេផ្តាច់ស្ពានគឺរឿងរបស់គេ ។ ឥឡូវស្ពានមិនទាន់ដាច់ទេ ចាត់ទុកមិនទាន់ដាច់ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានទទួលនូវអ្វីក្រៅតែពីតាមសារពត៌មានតែប៉ុណ្ណោះ ។ Normally, Cambodian will never destroy the bridge. It's the other people that broke the bridge. But so far what I've received is just the reports in the newspapers not the official ones. ឥឡូវចាត់ទុកថាខ្ញុំអត់ទាន់បានដឹងរឿងនេះទៅចុះ ។ So just consider that I do not know this yet.*

អ្នកការសែតៈ *...តើនៅក្នុងពេលនេះ តើខ្មែរអាចដំណើរការកាត់ទោសតែឯងបានទេ បាទ?*

សម្តេច ហ៊ុន សែនៈ *បញ្ហានេះ ខ្ញុំមិនទាន់ផ្តល់ចម្លើយទេ ប៉ុន្តែគេស្គាល់ជំហររបស់កម្ពុជាស្រេចទៅហើយ យើងមិនអាចទុកឲ្យរឿងខ្មែរក្រហមនេះដោយគ្មានការកាត់ទោសនោះទេ ហើយក៏មិនអាចរង់ចាំដោយគ្មានទីកំណត់នោះដែរ ប៉ុន្តែអាចត្រឹមពីរឬបីខែ យើងអាចរង់ចាំ ។*

អ្នកការសែតៈ *....អាចកែប្រែលក្ខន្តិកៈដើម្បីឲ្យមានការសម្របសម្រួលគ្នាដែរ?*

សម្តេច ហ៊ុន សែនៈ *ច្បាប់គឺច្បាប់ ខ្ញុំមិនមានសិទ្ធិធ្វើបែបនោះទេ ។*

អ្នកការសែតបរទេសៈ *If the UN did not change the decision (not clear) your own trial? ប្រសិនបើអង្គការសហប្រជាជាតិមិនប្តូរជំហររបស់គេ តើឯកឧត្តមធ្វើការកាត់ទោសដោយខ្លួនឯង?*

សម្តេច ហ៊ុន សែន: *អ្នកណាមកធ្វើជំនួសកម្ពុជាបានក្រៅពីកម្ពុជាធ្វើ? Who will do that on behalf of Cambodia, if not Cambodia? ប៉ុន្តែខ្ញុំមានការសង្ឃឹមថា អង្គការសហប្រជាជាតិនឹងវិលត្រឡប់មកដល់ទីនេះដើម្បីនឹងធ្វើការជាមួយយើង ។ But I still have the hope that the United Nations will come here and work with us. ហើយប្រសិនបើគ្មានការវិលត្រឡប់ទេ វាជាកំហុសរបស់សហប្រជាជាតិដែលមានពីដើមដល់ចប់ ។ If they do not return that repeated mistakes of the United Nations that they committed the start and the end. មានពីពេលដែលការគាំទ្រឲ្យខ្មែរក្រហមអង្គុយនៅកៅអីអង្គការសហប្រជាជាតិសម្លាប់ប្រជាជនកម្ពុជា ហើយបន្តអង្គុយនៅអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីបន្តសម្លាប់ប្រជាជនកម្ពុជា និងរហូតមិនអាចធ្វើអីខ្មែរក្រហមបាន និងមកដល់ពេលនេះក៏មិនចូលរួមជាមួយនឹងដំណើរការកាត់ក្តី ។ The mistake is spread at the time they allowed the Khmer Rouge seated at the United Nations and continued to kill Cambodian people and later they could not treat the Khmer Rouge and until now if they deny to participate that is another mistakes. ខ្ញុំមិនចង់ឲ្យសហប្រជាជាតិធ្លាក់ទៅក្នុងផ្លូវខុសម្តងហើយម្តងទៀត ដែលវាជាភាពអាម៉ាស់នៃបណ្តាប្រទេសជាសមាជិកនោះទេ ឥឡូវបណ្តាប្រទេសជាសមាជិកកំពុងតែខិតខំឲ្យសហប្រជាជាតិវិលត្រឡប់ ។ I don't want the United Nations to fall into committing a mistake again. It is ashamed to many member countries and many member countries of the United Nations they are now trying to convince the United Nations. សហប្រជាជាតិមានសមាជិកជិតពីររយប្រទេស មិនមែនមនុស្សម្នាក់ឬពីរនាក់នោះទេ ។ The United Nations has members close to two hundred countries, not just one or two persons.*

អ្នកកាសែត: *...តើមានផលប៉ះពាល់អីទេនៅក្នុងប្រទេសដែលផ្តល់ជំនួយខាងមុខនេះ នៅពេលដែលអង្គការសហប្រជាជាតិដើរចេញ?*

សម្តេច ហ៊ុន សែន: *តើមានអីដែលគួរត្រូវខ្លាចត្រូវប៉ះពាល់ ព្រោះប្រទេសអ្នកផ្តល់ជំនួយនោះកំពុងតែខកចិត្តជាមួយសហប្រជាជាតិ មិនមែនខកចិត្តជាមួយកម្ពុជាឯណា ។ អឺ! អារឿងហ្នឹងវាអឺចឹង អស់លោកមើលសារព័ត៌មានទៅឃើញហើយ ប្រទេសដែលផ្តល់ជំនួយធំៗដូចជាជប៉ុន ដូចជាបារាំង រាប់ទាំងអាមេរិកដែលមិនមែនអ្នកផ្តល់ជំនួយ ក៏មានការខកចិត្តចំពោះការសម្រេចរបស់សហប្រជាជាតិ ដូច្នេះគ្មានរឿងអីប៉ះពាល់ជាមួយនឹងបញ្ហានេះទេ ខ្ញុំគិតថា អឺចឹង...មិនមែនជាកំហុសរបស់កម្ពុជា ។*

អ្នកកាសែត: *អង្គសហប្រជាជាតិ...រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមិនកាត់ទោសខ្មែរក្រហម...កាត់ទោសម្នាក់ឯងមែនទេ?*

សម្តេច ហ៊ុន សែន: *ត្រូវ! ព្រោះយើងមិនអាចនឹងទុកចោលរឿងហ្នឹងពាក់កណ្តាលទីទេ ។ ច្បាប់គឺត្រូវអនុវត្ត យើងនឹងរង់ចាំ ហើយប្រសិនបើគ្មានការចូលរួមរបស់សហប្រជាជាតិទេ យើងនឹងអញ្ជើញប្រទេសនានាដែលចង់ចូលរួមដើម្បីបញ្ជូនរដ្ឋអាជ្ញានិងចៅក្រមមកចូលរួមក្នុងដំណើរការក្តីនេះ ។ ច្បាប់គឺអនុញ្ញាតឲ្យយើងធ្វើយ៉ាងដូច្នេះ ព្រោះមិនមែនបានសេចក្តីថា សហប្រជាជាតិមិនចូលរួម យើងធ្វើមិនកើតនោះទេ ហើយបរទេសមិនចូលរួមនោះទេ ។ ប្រទេសមួយចំនួនអាចនឹងបញ្ជូនចៅក្រមនិងរដ្ឋអាជ្ញាមកកាន់ទីនេះ ។*

អ្នកកាសែត: *សម្តេច! មួយទៀតចុងក្រោយថា តើ តាម៉ុក និង ឌុច សម្តេចមានបានឲ្យឯកឧត្តម សុខ អាន រៀបចំនីតិវិធីសុំបន្តពន្យារទេ?*

សម្តេច ហ៊ុន សែន: *បញ្ហានេះគឺត្រូវតែធ្វើ ព្រោះថាខែ៣នេះផុតពេលកំណត់នៃការឃុំខ្លួន តាម៉ុក ហើយ ដូច្នេះជម្រើសល្អបំផុតរបស់យើងគឺស្នើច្បាប់ មិនមែនស្នើធ្វើវិសោធកម្មតទៅទៀតទេ ស្នើសេចក្តីព្រាងច្បាប់មួយដើម្បីបន្តឃុំពិរុទ្ធជនដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធអំពីអំពើប្រល័យពូជសាសន៍និងប្រឆាំងមនុស្សជាតិនេះបន្តទៅទៀត ទម្រាំដល់ការបើកសវនាការកាត់ទោស ។*

(ដកស្រង់ទាំងស្រុងពីទូរទស្សន៍ជាតិកម្ពុជាដោយៈ ម៉ាន់ថាន់ ពៅដារ៉ា)